

Time: 2 hrs

F.M 60

- N.B. 1. Answer any three from question no. 1 to 4
2. Question no. 5 is compulsory
3. All questions are of equal marks

1. Explain the concept and nature of Education Studies. 15
OR
1. Discuss the recommendations of National policy for empowerment for women (NPEW) 2001, and National Plan of Action for children 2005 (ICDS) on Girls and Women's Education. 15
2. Elucidate the concept of Economics in Education. 15
OR
2. Critically analyze the assumptions and contexts related to issues of Education Discipline. 15
3. "Understanding contemporary Indian society with reference to multilingual and multicultural aspects would enhance learning of children from diverse language and cultural background." Comment. 15
OR
3. What is radical education? Discuss the importance of radical education. 15
4. Discuss the changing role of Teacher and Headmaster in School Management. 15
OR
4. Explain the theory of Abraham Maslow in understanding human motivation. 15
5. Answer any three from the following 15
- a) Relationship of Education with the Political process
 - b) Child with Special Needs Challenges (CWSN)
 - c) School as a site of Curricular Engagement
 - d) Need for Personality Development
 - e) Strategies for developing Peace among students
 - f) Wastage in Education

(मराठी अनुवाद)

(२ तास)

(एकूण गुण: ६०)

१. शिक्षण अभ्यासाची संकल्पना व स्वरूप स्पष्ट करा. १५
किंवा
१. महिलांच्या सशक्तीकरणासाठी राष्ट्रीय धोरणाच्या आणि मुली व महिला शिक्षणावरील मुलांसाठी राष्ट्रीय योजनाची क्रिये (२००५) ICDS च्या शिफार्शीची चर्चा करा. १५
२. शिक्षणातील अर्थशास्त्राची संकल्पना विषद करा. १५
किंवा
२. शिक्षण विषयाच्या मुद्द्यांशी संबंधित गृहतिक व संदर्भ याचा चिकित्यक विश्लेषण करा. १५
३. “बहुभाषिक व बहुसांस्कृतिक पैलूच्या सदर्भात समकालीन भारतीय समाजाला समजण्यास वैविधपूर्ण भाषिक व सांस्कृतिक पार्श्वभूमितील मुलांच्या अध्ययनात वाढीव होईल”. टिपा लिहा. १५
किंवा
३. संपूर्ण शिक्षण म्हणजे काय? संपूर्ण शिक्षणाच्या महत्वाची चर्चा करा. १५
४. शालेय व्यवस्थापनात शिक्षण व मुख्यअध्यापकाच्या बदलत्या भूमिकेची चर्चा करा. १५
किंवा
४. मानवीय प्रेरणा समजण्यास मासलॉचे सिध्दांत स्पष्ट करा. १५
५. खालीलपैकी कोणत्याही तीन वर टिपा लिहा. १५
अ. राजकीय प्रक्रियेसह शिक्षणाचा संबंध
ब. विशेष गरजा असलेले बाल आव्हाने (CWSN)
क. शाळा हे अभ्यासक्रम प्रतिबृद्धताचे स्थान
ड. व्यक्तिमत्व विकासाची गरज
इ. विद्यार्थ्यांमध्ये शांतता प्रस्थापित करण्याची धोरणे
फ. शिक्षणातील अपव्यय